

SUBJEKTY DELIKTNÍ ODPOVĚDNOSTI V PRÁVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

PETRA HUMLÍČKOVÁ

Právnická fakulta, Univerzita Karlova, Praha

Abstract in original language

Příspěvek se zabývá otázkou subjektů, které jsou předmětem správního trestání ve specifické oblasti ochrany životního prostředí. Příspěvek se zabývá jejich právní úpravou, aplikační praxí i judikaturou, s důrazem na určení odpovědnosti v případě subdodavatelských vztahů.

Key words in original language

správní trestání, právo životního prostředí, subjekty

Abstract

This paper addresses the issue of the entities that are subject to administrative punishment in a specific area of environmental law. This paper deals with the legislation and case law application practice, with emphasis on the determination of liability in the event of subcontracting relationships.

Key words

administrative punishment, environmental law, entities

1. ÚVOD K FUNKCÍM ODPOVĚDNOSTI

V sankčním či retrospektivním chápání správního trestání vzniká právní odpovědnost až jako důsledek porušení právní povinnosti a uplatňuje se uložením sankce. Narušitel právní povinnosti pak nese nepříznivé následky svého jednání – sankce. Správní odpovědnost má přitom několik *funkcí*. Odpovědnost upozorňuje na porušení práva – funkce signalizační. Odpovědnost dále představuje dozor nad dodržováním práva, což je funkce dozorová a chrání společnost před porušováním práva a následky tohoto porušení – funkce ochranná. Odpovědnost má i funkci reparační či kompenzační – tj. napravit stav vzniklý porušením povinnosti. Delikt ní odpovědnost v právu životního prostředí by měla plnit zejména funkci preventivní a reparační. Tyto funkce jsou praktickým projevem základních principů práva životního prostředí – principu prevence a odpovědnosti původce. Právě funkce preventivní se pak v právu životního prostředí musí uplatňovat o to výrazněji, neboť následky protiprávního jednání v této oblasti jsou mnohdy nenapravitelné. Pro účely tohoto příspěvku je zásadní především funkce *represivní* – tj. potrestání narušitele a funkce preventivně výchovná – tj. výchovné působení na narušitele.

1 Pokud je systém správně právní odpovědnosti i trestání vnitřně diferencovaný a není jednotně upraven a ukotven, jsou právě tyto funkce základním vodítkem při aplikaci odpovědnosti ve složitějších případech.

Aplikace jednotlivých *funkcí nemusí vést vždy ke stejnému výsledku*. Tato vnitřní rozpornost je očividná například při volbě odpovědného subjektu. V případech více subjektů, které mohou být potenciaálně odpovědní, je zřejmé, že výběr některých subjektů naplní lépe reparační funkci odpovědnosti (typicky se bude jednat o velké, dobře finančně zajištěné subjekty), výběr jiné skupiny subjektů může vést k lepšímu naplnění ostatních funkcí (např. výběr co nejširší skupiny subjektů z pohledu funkce preventivně výchovné). Pro řešení aplikačně složitějších případů, mezi něž patří i mnou zvolené téma – určení subjektu v případě subdodavatelských vztahů, je nezbytné nazírat na funkce odpovědnosti komplexně a snažit se najít v daném případě co nejvíce harmonické řešení, které povede k naplnění všech jednotlivých, dílčích funkcí odpovědnosti. Závěr této úvodní části považuji za nezbytné zdůraznit, že při rozhodování v jednotlivých případech nesmí být tyto funkce opomíjeny a správní orgány, byť v mezích vázanosti zákonem, by se měly snažit o jejich naplnění.

2. TYPICKÝ PŘÍPAD

Typickým příkladem aplikačně složitějších situací jsou činnosti, které jsou prováděny v tzv. subdodavatelských či subkontraktorských vztazích. Tyto vztahy jsou typické tím, že činnost vykonává svým vlastním jménem subjekt odlišný (typicky zhotovitel) od subjektu, na jehož popud je činnost vykonávána (typicky zadavatel). Důvodů pro relativní četnost těchto případů je v praxi mnoho. Může se jednat o racionalizaci nákladů, kdy některé velmi specifické činnosti například u velkých veřejných zakázek jsou zadávány specializovaným subjektům, nebo o obcházení smyslu zákona prostřednictvím tzv. schwarzsystému, kdy zhotovitel není podnikatelem v pravém slova smyslu a naopak z důvodů daňové optimalizace vykonává svoji činnost na základě pokynů zadavatele (fakticky zaměstnavatele) nebo o úmyslné porušování zákonů, kdy je činnost s předpokládanými nebo dokonce známými velmi závažnými následky úmyslně vykonávána subjekty, které nemají dostatečné finanční zajištění a je o nich již předem známé, že nebudou schopni plnit případné povinnosti vyplývající z odpovědnosti za toto jednání.

Pokud zhotovitel poruší právní předpisy – nakládá s odpady v rozporu se zákonem či pokácí dřeviny rostoucí mimo les bez platného povolení – nastává otázka, kdo má být za toto jednání odpovědný.

---

¹ Výčet převzat z Průcha, Petr. *Správní právo obecná část*. 7. vydání. Brno: Doplněk, 2007. s. 385, ISBN 978-80-7239-207-0.

Odpověď na tuto otázku je pak podmíněna mnoha faktickými okolnostmi, zda je zhotovitel fyzická osoba nebo fyzická osoba podnikající či právnická osoba, zda se zhotovitel na existenci zákonem požadovaného rozhodnutí u zadavatele informoval a zda mu byla či nebyla poskytnuta pravdivá odpověď. Řešený byl už i případ, kdy vlastník pokácel bez potřebného povolení dřevinu rostoucí mimo les, protože o to byl požádán vlastníkem sousedního pozemku.² Tato otázka pak poukazuje na další možný odpovědný subjekt – objednatel celých činností, který opět v praxi buď věděl či nevěděl, ale vědět měl a mohl o protiprávnosti poptávané činnosti.

3. PRÁVNÍ ÚPRAVA V JEDNOTLIVÝCH PŘEDPÍSECH

Subjektem správního deliktu mohou být jak osoby fyzické, tak i osoby právnické, pokud jsou **deliktně způsobilé** a pokud jsou zároveň schopny relevantně porušit konkrétní právní povinnost. V případě fyzických osob je přitom zásadní jejich způsobilost k protiprávním úkonům jako způsobilost nabývat svým vlastním jednáním, které je porušením práva, právních povinností (např. povinnost zaplatit pokutu) či alternativně pozbývat oprávnění (např. odebrání povolení k činnosti).³ Podmínky deliktní odpovědnosti **fyzických osob** jsou upraveny v zákoně o přestupcích (ustanovení § 5 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích), kdy podmínkou je dosažení určitého věku a přičetnost fyzické osoby. Podmínky odpovědnosti fyzických osob za jednání postihované bez ohledu na zavinění nejsou blíže určeny. Deliktní způsobilost **právnické osoby** je spojena již s její existencí. Obecná úprava je obsažena v Občanském zákoníku (ustanovení § 18 an zákona č. 40/1964, občanský zákoník).

Subjekty deliktní odpovědnosti lze na úseku ochrany životního prostředí rozdělit na:

- fyzické osoby;
  - podnikající;
  - nepodnikající;
- právnické osoby.

Z výše uvedeného dělení vyplývá, že z pohledu deliktní odpovědnosti není rozlišováno mezi podnikajícími a ne podnikajícími **právnickými osobami** (typicky nadace). Ustálená soudní judikatura navíc dovodila, že odpovědnost lze dovodit proti každé právnické osobě, která se

---

² Pekárek, M.: Komu uložit sankci za nedovolené skácení stromu, Správní právo 5/1998, str. 257-260, Praha.

³ Průcha, P.; Pomahač, R. *Lexikon - Správní právo*. 1. vyd. Ostrava : Nakladatelství Jiří Motloch – Sagit, 2002. s. 517.

dopustí protiprávního jednání, tedy i proti obci, a to bez ohledu na skutečnost, zda k protiprávnímu jednání právnické osoby došlo při výkonu podnikatelské činnosti či nikoli.⁴ Označení právnické osoby v jednotlivých právních úpravách v oblasti životního prostředí je přitom poměrně jednoznačné.

Fyzické osoby jsou naopak označovány velmi nejednotně a poměrně různorodě, jedním z důvodů je nezbytnost vždy zdůraznit, zda se jedná o fyzickou osobu podnikající či nepodnikající (srovnej: podnikající fyzická osoba, fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti, fyzická osobě oprávněná k podnikání, atd.). Nejčastěji ji využíván pojem „podnikající fyzická osoba“. Výstižnější je ovšem „fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti“, který jasně zužuje možnou odpovědnost pouze na činnosti, které souvisejí s výkonem podnikatelské činnosti a ne například již výše zmiňované kácení dřevin rostoucích mimo les bez potřebného povolení na svém vlastním pozemku, který není využíván k podnikání, ale k bydlení této fyzické osoby.

Pojem **fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti** je přitom výkladovou komisí ministra životního prostředí vykládán extenzivně.⁵ Dle jejího názoru lze jednání fyzické osoby při výkonu podnikatelské činnosti hodnotit jako správní delikt i tehdy, když k jednání dojde pouze v souvislosti s předmětem podnikání. Není tedy nutné, aby jednání odpovídalo předmětu podnikání, postačí, aby mezi jednáním a předmětem podnikání existovala souvislost. Podstatné je vyhodnotit, zda činnost vedla k dosažení podnikatelského zisku, byla provedena pod podnikatelským jménem a s použitím prostředků sloužících k výkonu podnikání. „Podnikající fyzická osoba“ je v praxi vykládána právě tímto způsobem a v praxi její použití nečiní žádné obtíže. Subjekty deliktní odpovědnosti – právnické a podnikající fyzické osoby - jsou v jednotlivých složkových předpisech označovány způsobem, který je uveden v následující tabulce⁶.

---

⁴ Srovnej s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 4. 1998, č.j. 7 A 38/97 nebo Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9.7.2009, č.j. 7 As 17/2009-61, www.nssoud.cz.

⁵ Sdělení sekretariátu rozkladové komise o výkladech právních předpisů přijatých výkladovou komisí ministra životního prostředí č. 6/2005, *Věstník MŽP*, 2005, č.5. str. 57.

⁶ Tato tabulka byla inspirována tabulkou obsaženou v rigorózní práci Bálkové, V.: *Problematika správního trestání v aplikační praxi České inspekce životního prostředí, 2010-2011*, str. 42. Tato tabulka byla doplněna a aktualizovaná ke dni 2.12.2012.

<i>Zákon</i>	<i>Označení subjektů odpovědných za správní delikty</i>
zákon o ochraně přírody	právnícká osoba a fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti
zákon o vodách	právnícká nebo podnikající fyzická osoba
zákon o ovzduší	právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba
zákon o lesích	tomu, kdo; vlastník lesa; jiná osoba, která se dopustí zákonem vymezeného jednání
zákon o ochraně zemědělského půdního fondu	právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání
zákon o ČIŽP	právnícká nebo fyzická osoba
zákon o odpadech	fyzická osoba oprávněná k podnikání nebo právnícká osoba
zákon o obalech	právnícká nebo podnikající fyzická osoba
zákon o chemických látkách	výrobce, dovozce, zhotovitel, první příjemce, distributor, dodavatel, následný uživatel, osoba, která provádí zkoušení nebezpečných vlastností látek nebo přípravků
zákon o CITES	právnícká nebo podnikající fyzická osoba
zákon o zoologických zahradách	Kdo
zákon o GMO	tomu, kdo; právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná podle tohoto zákona k uzavřenému nakládání
zákon o biocidních přípravcích	právnícká nebo podnikající fyzická osoba, držitel povolení k uvedení biocidního přípravku na trh, držitel dočasného povolení k uvedení biocidního přípravku na trh
zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin	tomu, kdo
zákon o obchodování s povolenkami	provozovatel zařízení, provozovatel letadla
zákon o integrované prevenci	právnícká nebo podnikající fyzická osoba
zákon o integrovaném registru	Provozovatel

Pro účely tohoto příspěvku je podstatné, že díky neexistující komplexní úpravě správního trestání není **blíže upravena součinnost subjektů**. Tedy situace, kdy se na trestném činu podílí více spolupachatelů nebo vedle pachatele i jiné osoby, zejména tím, že trestný čin pachatele nebo spolupachatelů úmyslně vyvolávají, nebo takový čin usnadňují, nebo tím, že pachateli usnadňují uniknout

trestnímu stíhání nebo trestu.⁷ V zásadě proto každá z odpovědných osob odpovídá za své protiprávní jednání samostatně.⁸ Absence obecného úpravy trestní součinnosti tak způsobuje nemožnost zohlednění skutečnosti, že se na jejich spáchání mohlo různým způsobem podílet vícero osob. Viz například následující konstatování „Důvodem existence sporné právní otázky, tedy zda je odpovědný „ten, kdo držel pilu“ (resp. jiné deliktně významné jednání vlastním jménem fakticky provedl – zhotovitel díla), nebo „ten, kdo deliktně významné jednání inicioval“ (zadavatel díla), případně oba, je absence trestnosti účastenství (organizátorství, návod, pomoc) v oblasti správního trestání (na rozdíl od trestního práva).“⁹ Zákony navíc ve většině případů neobsahují skutkovou podstatu správního deliktu, který by dopadal přímo na jednání zadavatele prací.¹⁰

Odpovědný subjekt se proto v praxi tradičně určuje tak, že **odpovídá ta osoba, která jednání vlastním jménem fakticky provedla** (tedy zhotovitel díla, „ten, kdo držel pilu“), zatímco vyvození deliktů odpovědnosti vůči zadavateli činnosti bylo vnímáno jako problematické. Tuto aplikační praxi potvrzují i komentáře k zákonům: „s podmínkami založení odpovědnosti také souvisí často diskutovaná otázka sankční odpovědnosti v případech, kdy jedna osoba jedná na základě objednávky druhé osoby. Na tuto otázku nelze dát jednoduchou a jednoznačnou odpověď. V obecné rovině lze říci, že výše uvedené podmínky pro založení sankční odpovědnosti v převážné většině případů splňuje ten subjekt, které na základě objednávky koná a fakticky částí přírody svou činností poškodí. V jednotlivých konkrétních případech je možné se zabývat i otázkou odpovědnosti objednatele, zda i jeho jednání nenaplnuje skutkové znaky deliktu.“¹¹ Podmínky pro možnou odpovědnost objednatele však komentář dále nespecifikuje.

Jak vyplývá z ustálené judikatury správních soudů, **veřejnoprávní objektivní odpovědnost nelze vyloučit soukromoprávní dohodou**

---

⁷ Jelínek, J. a kol. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Praha : Linde, 2005. s. 281. ISBN 80-86861-67-8.

⁸ Hrušová, K; Molek, P. Správní trestání v aplikační praxi soudů. *Soudní rozhledy*. 2009, č. 12. s. 454.

⁹ Jelínková, J. Komu uložit za sankci za delikt podle zákona o ochraně přírody a krajiny – vývoj názorů a aplikační praxe. In: *Ochrana přírody*, 2009, č. 4, s. 15.

¹⁰ Spíše výjimečným případem, kdy takovou skutkovou podstatu obsahuje, je např. nesplnění ohlašovací povinnosti určené zákonem (§ 87 odst. 1 písm. e), § 88 odst. 1 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb.)

¹¹ Miko, L. a Borovičková, H. *Zákon o ochraně přírody a krajiny*, Praha: C. H. Beck, 2007, 2. vydání, str. 331-332

(typicky smlouvou o dílo)¹². Obdobně se vyjadřuje i právní teorie: „Důsledky porušení závazkového vztahu je možné řešit pouze z hlediska úpravy odpovědnosti plynoucí ze smluvního vztahu. Nelze je hodnotit ve správním řízení a nejsou způsobilé mít v řízení o uložení sankce právní důsledky. Za odpovědného je tedy orgány ochrany životního prostředí považován „ten, kdo drží pilu“.“¹³ Soudy dokonce dovozují odpovědnost zhotovitele v případech, kdy objednatel činnosti byla obec: „žalobce, jakožto fyzická osoba podnikající podle živnostenského zákona, jehož předmětem podnikání je mimo jiné činnost související s pěstováním lesa a těžbou dřeva, by si měl být vědom povinností a zejména pak povolení, jež si musí jako odpovědná osoba opatřit nebo mít k dispozici a v případě, že tak neučiní a nesplní tak své povinnosti, musí za toto své jednání nést odpovědnost. Nejvyšší správní soud proto na základě výše uvedeného konstatuje, že shora zmíněný nekompetentní postup orgánů Obce Rudíkov a Obce Vlčatín je nezbytné zohlednit z hlediska výše uložené pokuty, a nikoliv z hlediska posouzení samotného naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.“¹⁴

Na druhou stranu existují i velmi výjimečné případy, kdy je **připuštěna odpovědnost i jiných osob, než přímo realizátora**, a to například zadavatele jednajícího prostřednictvím „externího“ zaměstnance.¹⁵ Případně soudy možnou odpovědnost dalších subjektů alespoň připouštějí: „Žalobce sice ořez stromů neprováděl sám, ale několik podnikatelských subjektů na základě smlouvy o dílo s ním uzavřených, u nich zřejmě bylo také namístě uvažovat o jejich odpovědnosti..., nelze však pojmově vyloučit i odpovědnost zadavatele prací, tj. žalobce. Žalovaný dovozoval odpovědnost žalobce z toho, že ořez stromů byl prováděn dle jeho požadavků a za metodického dohledu jeho pracovníků (to žalobce potvrdil) a při předávání práce nebyly ze strany žalobce vzneseny jakékoliv

---

¹² Viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 1994, č. j. 6 A 197/93 - 18; rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 1. 1999, č. j. 3 A 23/98 - 17 či rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 1. 1997, č. j. 7 A 185/94 - 23.

¹³ Langrová, V. Právní odpovědnost za správní delikty v ochraně životního prostředí. In: České právo životního prostředí, roč. 2004, č. 2, s. 53.

¹⁴ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 9 As 26/2008 - 73, www.nssoud.cz.

¹⁵ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2009, č. j. 9 As 50/2008 - 64, www.nssoud.cz.

připomínky“¹⁶ A soudy pak i vyžadují odstranění pochybností ohledně určení sankčně odpovědného subjektu.¹⁷

Otázka však zní, zda je toto **určení spravedlivé a zda je nejlepším možným** naplnění v úvodu zmiňovaných funkcí správního trestání. V některých případech by bylo jistě vhodnější i odlišné určení odpovědného subjektu mezi zadavatelem a zhotovitelem daného díla či činnosti. Judikatura Nejvyššího správního soudu požaduje, aby v případě, kdy zákonodárce přijme úpravu, jež nevede k funkčnímu uspořádání společenských vztahů, byla dána přednost takovému výkladu dotčené právní normy, který je rozumný a odpovídá přirozenému smyslu pro spravedlnost.¹⁸ Při výkladu většiny zákonů v oblasti životního prostředí (viz i tabulka z rozбором odpovědných subjektů) však nelze dojít k dvojímu možnému výkladu. Naopak jediným možným výkladem je přičítání odpovědnosti subjektu – zhotoviteli. Opačný výklad by většinou vedl k nezákonnému rozšiřování deliktně odpovědných osob a k rozporu se zásadou právní jistoty a zásadou in dubio pro mitius.

4. ZÁVĚREM

Předpokladem prosazování a fungování práva nejen v oblasti práva životního prostředí je precizní vymezení a stanovení primární povinnosti v zákoně a následné **přesné zakotvení deliktní odpovědnosti**.¹⁹ Nejen doktrína, ale i judikatura však zastává názor, že

---

¹⁶ Viz rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 234/96-35 ze dne 25. 1. 1999.

¹⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č.j. 7 A 156/2000 – 54, www.nssoud.cz. „*Pokutu jako správní sankci lze totiž uložit jen tomu z více v úvahu přicházejících subjektů správního práva, který se v citovaném ustanovení popsaného protiprávního jednání dopustil..... Aniž by správní orgán odstranil pochybnosti existující o sankční odpovědnosti za poškození dvou kusů platanů, uložil pokutu jen žalobci.... Žalovaný neodstranil pochybnosti vztahující se k otázce, jménem které právnické osoby byl konkrétní k poškození směřující úkon vykonáván. K poškození došlo totiž i při výkonu podnikatelské činnosti firmy S. a pochybnosti o její sankční odpovědnosti nemohou být bez dalšího pokládány za odstraněné pouhým prohlášením zástupců této firmy, že se zřikají odpovědnosti za vzniklou škodu, protože výkopové práce byly prováděny pod dohledem stavbyvedoucího, tedy pracovníka žalobce.*“

¹⁸ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2004, č. j. 1 As 9/2003 – 90, publ. pod č. 360/2004 Sb. NSS.

¹⁹ Srov. Damohorský, M. K některým problémům správních deliktů na úseku ochrany životního prostředí. Životní prostředí a právo. In: AUC Iuridica, roč. 1999, č. 3-4, s. 50.

právní úprava odpovědnosti v oblasti životního prostředí je **problematická a nenaplnuje své základní funkce**. Porušení některých hmotněprávních norem nenachází svůj odraz v normách sankčních. A především rozhraničení odpovědnosti v případech, kdy lze uvažovat o více osobách jako pachatelích správního deliktu, např. v dodavatelských vztazích, je nejasné.²⁰

Tato pochybení v úpravě odpovědnosti vedou k neefektivní ochraně životního prostředí a nespravedlivému rozložení odpovědnosti mezi potencionálně odpovědné subjekty. Tato pochybení navíc nejsou překonatelná soudním výkladem ani aplikační praxí. K vyššímu preventivnímu působení práva i k řešení těchto nedostatků je tedy nezbytné **přijetí komplexní úpravy odpovědnosti ve správním trestání**. Tato úprava by měla mimo jiné obsahovat i úpravu trestní součinnosti a v jejím rámci pak i úpravu odpovědnosti objednatele díla, zvláště když k protiprávnímu jednání dochází na jeho přímý pokyn a objednatel díla je často právě tou osobou, která má z protiprávního jednání mnohem větší prospěch než osoba, která porušení povinnosti konkrétně způsobila.

Spoléhání se na řešení v rámci trestní odpovědnosti právnických osob není v praxi efektivní ze dvou důvodů. Zaprvé, trestní odpovědnost právnických osob se zatím v praxi ani jednou nepoužila, což může být způsobeno i krátkou účinností úpravy. Na druhou stranu tento stav vzbuzuje pochybnosti o budoucím využívání úpravy. Za druhé, většina protiprávních jednání s negativním vlivem na životním prostředí nedosahuje svou nebezpečností limitů trestní odpovědnosti a bude i nadále řešeno správním trestáním.

Literature:

Bálková, V.: Problematika správního trestání v aplikační praxi České inspekce životního prostředí, 2010-2011, str. 42.

Damohorský, M. K některým problémům správních deliktů na úseku ochrany životního prostředí. Životní prostředí a právo. In: AUC Iuridica, roč. 1999, č. 3-4, s. 50.

Hrůšová, K; Molek, P. Správní trestání v aplikační praxi soudů. Soudní rozhledy. 2009, č. 12. s. 454.

Jelínek, J. a kol. Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část. Praha : Linde, 2005. s. 281. ISBN 80-86861-67-8.

Jelínková, J. Komu uložit za sankci za delikt podle zákona o ochraně přírody a krajiny – vývoj názorů a aplikační praxe. In: Ochrana přírody, 2009, č. 4, s. 15.

---

²⁰ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2011, č.j. 1 As 86/2011 – 50, viz www.nssoud.cz.

Langrová, V. Právní odpovědnost za správní delikty v ochraně životního prostředí. In: České právo životního prostředí, roč. 2004, č. 2, s. 53.

Míko, L. a Borovičková, H. Zákon o ochraně přírody a krajiny, Praha: C. H. Beck, 2007, 2. vydání, str. 331-332.

Pekárek, M.: Komu uložit sankci za nedovolené skácení stromu, Správní právo 5/1998, str. 257-260, Praha.

Průcha, P. Správní právo obecná část. 7. vydání. Brno: Doplněk, 2007. s. 385, ISBN 978-80-7239-207-0.

Průcha, P.; Pomahač, R. Lexikon - Správní právo. 1. vyd. Ostrava : Nakladatelství Jirí Motloch – Sagit, 2002. s. 517.

Sdělení sekretariátu rozkladové komise o výkladech právních předpisů přijatých výkladovou komisí ministra životního prostředí č. 6/2005, Věstník MŽP, 2005, č.5. str. 57.

rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 1994, č. j. 6 A 197/93 – 18

rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 1. 1997, č. j. 7 A 185/94 – 23

rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 4. 1998, č.j. 7 A 38/97

rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 1. 1999, č. j. 3 A 23/98 - 17

rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 1. 1999, č.j. 6 A 234/96-35

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č.j. 7 A 156/2000 – 54

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2004, č. j. 1 As 9/2003 – 90

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j.9 As 26/2008 – 73

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2009, č. j. 9 As 50/2008 – 64

rozsudek Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9.7.2009, čj. 7 As 17/2009-61

Contact – email

Humlic.prf@gmail.com